

ที่ นบ ๐๐๒๓.๔/ ๑๙๗๖

ศาลากลางจังหวัดนครราชสีมา
ถนนมหาดไทย นบ ๓๐๐๐๐

๑๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณูปการขององค์กร
บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล

เรียน นายอำเภอ ทุกแห่ง , นายกองค์กรบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา , นายกเทศมนตรีนครนครราชสีมา ,
นายกเทศมนตรีเมืองบัวใหญ่ , นายกเทศมนตรีเมืองปากช่อง , นายกเทศมนตรีเมืองสีคิว
และนายกเทศมนตรีเมืองเมืองปัก

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นบ ๐๑๐๗/ว ๑๗๑๔
ลงวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.)
ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบร่างประกาศ ก.ก.ถ.
เรื่อง แนวทางในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการบริการสาธารณูปการขององค์กรบริหาร
ส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล และได้เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม)
ประธาน ก.ก.ถ. ลงนามในร่างประกาศดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๓๙ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การจัดบริการ
รับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณูปการขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล
และองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) บรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและสนับสนุน
การจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอและศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จึงให้จังหวัดแจ้ง อบจ.
เทศบาล และ อบต. ถือปฏิบัติในการให้บริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนตามแนวทางปฏิบัติ ทั้งนี้
สปน. ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วยพร้อมหนังสือฉบับนี้สามารถสืบค้น
ได้ที่ www.koratdla.go.th สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิษณุ วิทยานุภูม)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดนครราชสีมา

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบ และเรื่องร้องทุกข์
โทร. ๐-๔๔๒๔-๖๖๐๘, ๐-๔๔๒๔-๔๔๓๐
โทร. ๐-๔๔๒๔-๔๔๙๖, ๐-๔๔๒๔-๔๔๓๐
หน.วีรพงษ์/ทรงกด

๔๙/๑
๕ ๘๐, ๘
ที่ ๐๑๐๗/๙ ๑๗๗๔

ค่าลากลางจังหวัดและราษฎรเสนา
มีที่..... ๙๙๖๙
วันที่ ๓ มี.ค. ๒๕๕๘
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

เรื่อง แนวทางในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณะขององค์กร
บริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริหารส่วนตำบล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย

๑. ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเรื่อง แนวทาง
ในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณะของ
องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริการส่วนตำบล
๒. แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน

ด้วยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ด.) ในราช
ประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๘ ได้มีมติเห็นชอบร่างประกาศ ก.ก.ด. เรื่อง แนวทางในการ
จัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล
และองค์กรบริการส่วนตำบล และได้เสนอรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) ประชาน ก.ก.ด. ลงนาม
ในร่างประกาศดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ และประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๒
ตอนพิเศษ ๓๙ ง วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (สปน.) พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้การจัดบริการรับเรื่องรา
ร้องทุกข์ของประชาชนในการให้บริการสาธารณะขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล และองค์กร
บริหารส่วนตำบล (อบต.) บรรลุวัตถุประสงค์ และมีแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องและสนับสนุนการจัดการ
เรื่องราวร้องทุกข์ของศูนย์ดำรงธรรมอำเภอและศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จึงขอความกรุณาจังหวัดแจ้งให้ อบจ.
เทศบาล และ อบต. ถือปฏิบัติในการให้บริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนตามแนวทางปฏิบัติ
ในสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ ทั้งนี้ สปน. ได้แจ้งกระทรวงมหาดไทยทราบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายจำเริญ ยุทธอรุณสกุล)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๗๓๘๓ - ๕

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๐๖๙๔

**ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
เรื่อง แนวทางในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน
ในการให้บริการสาธารณูปการขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล**

โดยที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำบริการสาธารณะหลายประเภท ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่นตามกฎหมายเกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามยังมีการกิจอิกหlays ที่มีได้อยู่ใน ความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ประชาชนมีความเข้าใจคลาดเคลื่อนและมาร้องขอให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยเหลือ ทำให้ประชาชนต้องเสียเวลาในการติดต่อกับหน่วยงานของรัฐ ดังนั้น เพื่อให้เป็นการประสานความร่วมมือภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และอำนวยความสะดวก ให้ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล ให้มีหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ และอำนวยความสะดวกในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๓๑) และมาตรา ๑๗ (๒๙) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และเพื่อให้สอดคล้อง กับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการอำนวยความสะดวกยุติธรรมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมระหว่าง สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การ บริหารส่วนตำบล

“คำร้องทุกข์” ให้หมายความรวมถึง คำร้องเรียน การขอความช่วยเหลือ การขอความเป็นธรรม หรือหนังสือกล่าวโทษ

ข้อ ๒ เพื่อให้สอดคล้องกับบันทึกข้อตกลงความร่วมมือว่าด้วยการอำนวยความสะดวกยุติธรรม เพื่อลดความเหลื่อมล้ำในสังคมระหว่างสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานอัยการสูงสุด กระทรวงมหาดไทย และกระทรวงยุติธรรม ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องทุกข์ ร้องเรียนขอความเป็นธรรม และการให้ความช่วยเหลือที่มีผู้มาอุ่นค้ำร้อง

(๒) ประสานงานเพื่อแก้ไขปัญหาและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อน

(๓) สนับสนุน ส่งเสริม และประสานการปฏิบัติงานกับชุมชนหรือองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

(๔) ติดตามและประเมินผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่น

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำหนด

ข้อ ๓ เมื่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับคำร้องทุกข์หรือร้องเรียนขอความเป็นธรรม หรือขอความช่วยเหลือจากประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องนั้นพิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้พิจารณาว่าคำร้องทุกข์นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือไม่ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ให้ส่งคำร้องทุกข์นั้นไปยังศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนตามสมควรและติดตามผลการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนต่อไปจนกว่าจะได้ข้อยุติ

(๒) กรณีพิจารณาเห็นว่า คำร้องทุกข์นั้นอยู่ในอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่รับเรื่องร้องทุกข์ ให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชนโดยเร็ว ดังนี้

(ก) ในกรณีที่ปรากฏว่า การจัดบริการสาธารณูปการตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ ไม่สามารถจัดทำบริการสาธารณูปการในเรื่องใดให้แก่ประชาชนได้หรือทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องทุกข์เร่งดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้กับประชาชน

กรณีที่การแก้ไขปัญหาดังกล่าวเกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับเรื่องร้องทุกข์ ให้ประสานไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่เห็นว่ามีศักยภาพ หรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อหารือการและแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

(ข) กรณีความเดือดร้อนของประชาชนเกี่ยวข้องกับเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หลายแห่งในเขตจังหวัด ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับคำร้องทุกข์ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนมาประชุมร่วมกัน เพื่อหารือแนวทางในการดำเนินการแก้ไขปัญหานั้น

หน้า ๒๔

เล่ม ๑๓๒ ตอนพิเศษ ๓๙ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

ข้อ ๔ ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปฏิบัติหน้าที่ตามประกาศนี้ หากมีค่าใช้จ่ายอันจำเป็นให้เบิกค่าใช้จ่ายจากงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

**แนวทางปฏิบัติในการจัดบริการรับเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชน
ในการให้บริการสาธารณสุขขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์กรบริการส่วนตำบล**

---

(๑) การพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ ในชั้นต้นให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กล่าวคือ ผู้ได้รับความเดือดร้อนจะร้องทุกข์ด้วยตนเอง หรือมอบฉันทะให้มีการร้องทุกข์แทนหรือผู้จัดการแทนได้ และจะทำเป็นหนังสือหรือร้องด้วยวาจาหรือทางโทรศัพท์ได้

(๒) ในกรณีได้รับการร้องทุกข์เป็นหนังสือไม่มีรายชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ ให้นำหลักการพิจารณาเรื่องบัตรสนเท็จตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ มาเป็นหลักพิจารณาเรื่องราวร้องทุกข์ที่ได้รับว่า การร้องทุกข์ที่มีลักษณะเข้าข่ายบัตรสนเท็จตามมติคณะรัฐมนตรีกำหนด ไม่ได้รับเรื่องไว้พิจารณา เว้นแต่กรณีแผลล้มประกายชัดแจ้ง ตลอดจนพยานบุคคลแน่นอนก็ให้ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการดำเนินการตามที่เห็นสมควร

(๓) เรื่องที่ร้องทุกข์จะต้องเป็นเรื่องที่ไม่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลหรือมีคำพิพากษาหรือคำสั่งคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว

(๔) เรื่องราวร้องทุกข์ที่รับไว้ พิจารณาดำเนินการตามข้อ ๓ ของประกาศ ดังนี้

๔.๑) กรณีเป็นอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ ให้ชี้แจงผู้ร้องทราบ และส่งคำร้องทุกข์ไปยังศูนย์ดำรงธรรมอำเภอหรือศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่อำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้ร้องทุกข์ ตลอดจนติดตามผลการแก้ไขปัญหาจนกว่าเรื่องจะยุติ โดยให้ถือปฏิบัติตามหลักการร้องเรียนทั่วไป ดังนี้

๔.๑.๑) ขอทราบผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน เมื่อครบ ๓๐ วัน

๔.๑.๒) กรณีไม่มีการรายงานผลการดำเนินการให้ทราบ ให้ติดตามทางภาระครั้งที่ ๑ เมื่อครบกำหนด ๑๕ วัน และติดตามทางภาระครั้งที่ ๒ เมื่อครบกำหนด ๗ วัน ในกรณีหลังจากทางภาระแล้วยังไม่มีการรายงานผลการดำเนินการให้ทราบ ให้รายงานศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และแจ้งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบต่อไป

๔.๑.๓) กรณีเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้รับดำเนินการโดยเร็วแต่ถ้าเกินขีดความสามารถให้ร้องขอไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น ส่วนราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ และแจ้งให้ผู้ร้องทราบโดยตรงทันที
